

Esbjerg
Kommune

Aftale om Budget 2022-2025

indgået den 16. september 2021 mellem følgende partier i Esbjerg Byråd:

Venstre (V)
Socialdemokratiet (A)
Dansk Folkeparti (O)
Socialistisk Folkeparti (SF)
Borgerlisten (E)
Det Konservative Folkeparti (C)
Radikale Venstre (B)
Enhedslisten (Ø)
Hans K. Sønderby, Esbjerglisten (T)

Ansvarligt budget sikrer Esbjerg Kommunes fremtid

Den 16. september 2021 er der indgået budgetaftale mellem samtlige partier i Esbjerg Byråd.

Udgangspunktet for årets politiske forhandlinger er Budgetforslag 2022-25, som blev 1. behandlet i byrådet den 6. september. Budgetforslaget bygger på det budget, der blev vedtaget sidste år, hvor flere af kommunens serviceområder fik tilført ekstra midler til bedre service for kommunens borgere. Dog begrænser de økonomiske rammer mulighederne for at sætte nye initiativer i værk. Baggrunden er økonomaftalen mellem KL og regeringen, der lægger et loft over, hvor meget kommunernes budgetter må vokse i anlæg og drift, og det loft har Esbjerg Kommune næsten ramt. En årlig reservepulje på 30 mio. kr. fra sidste års budget har dog åbnet for lidt råderum til nye initiativer.

Forligspartierne har fra start været enige om at sigte mod et ansvarligt budget med en fornuftig balance mellem udgifter og indtægter, så det nye byråd, der træder sammen efter årsskiftet, får et fornuftigt økonomisk fundament at stå på.

De konkrete tiltag fremgår af bilag til aftalen - "Budgetforlig - oversigt". Heri fremgår det blandt andet, at der i år ikke er indarbejdet besparelser, og at der er afsat finansielle reserver til at imødegå udgiftspresset på området for voksen handicap og familieområdet. På anlægsområdet er der afsat midler til de mest presserende og nødvendige projekter, men ellers er fremtidige anlægsprojekter skubbet til prioritering i det nye byråd.

Omdrejningspunktet for dette års arbejde med budgettet har været fire overordnede temaer, der alle udspringer af Vision 2025. I visionen har byrådet sat en fælles retning for kommunens udvikling, hvor ambitionen om at tiltrække flere borgere har den højeste prioritet

- **Byudvikling:** Bakker op om øget bosætning ved at sikre, at der i kommunen er tilstrækkeligt med attraktive og varierede boliger og boligområder til borgere i forskellige faser af livet.
- **Kultur- og fritidstilbud:** Støtter udviklingen af levende og aktive miljøer i kommunens byer.
- **Uddannelse, forskning og arbejdskraft:** Initiativer bidrager til, at der er tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft og uddannelser i kommunen.
- **Velfærdsområderne:** Fokus på kvaliteten i kommunes servicetilbud. Specifikt har der især været fokus på at løse udfordringen med det stigende økonomiske pres på familieområdet og området for voksen handicap.

I dette års budget har der som nævnt været begrænsede muligheder for at sætte nye initiativer i værk. Derfor har forhandlingsudvalget gennemført en nøje prioritering og har især haft øje for områder, hvor

økonomien er særlig presset, eller hvor midlertidige indsatser ville stoppe, hvis der ikke blev sat nye penge af i budgettet. Eksempler på dette er:

- Til Familierådgivningen sættes der forsat 2,6 mio. kr. af pr. år, for at sikre at sagsbehandlerne ikke har for mange sager
- Klasserådslagning implementeres på alle kommunens skoler ved en investering på 0,6 mio. kr. pr. år til en koordinator og med et krav om, at skolerne selv finansierer løn til personale der styrer indsatsen på skolerne. Forløbet evalueres efter et år.
- Tilskud til fortsat drift af Education Esbjerg på nuværende niveau i perioden 2023-25.

Forhandlingsudvalget har desuden været opmærksom på forslag, der vil give Esbjerg Kommune et plus i økonomien. Derfor er der sat penge af til:

- At ansætte personale i Vej & Park til projektering og udarbejdelse af udbudsmaterialer, som ellers købes hos eksterne rådgivere. Forventet besparelse udgør 1 mio. kr. årligt.
- At ansætte personer, der dels skal hjælpe hjemløse og borgere på forsorgshjem til at flytte i deres egen bolig, dels skal hjælpe borgere væk fra kontanthjælp. Der forventes en samlet besparelse på godt 1 mio. kr. i perioden 2022-25.

Budgetaftalen for 2022-2025 indeholder nye anlægsinvesteringer for godt 105 mio. kr. over budgetperioden. Derudover ligger i alt 105 mio. kr. forsat i anlægspuljer i 2024 og 2025, som endnu ikke er prioriteret til konkrete projekter og derfor kan bringes i spil, når der skal lægges budget i de kommende år.

På driften er der aftalt nye initiativer for i alt ca. 140 mio. kr. i budgetperioden. Samtidig bliver budgettet tilpasset, så der tages højde for den seneste befolkningsprognose (demografi) i 2022. Det betyder, at Esbjerg Kommune kan fastholde serviceniveauet på ældreområdet og i skoler og dagtilbud, når antallet af børn, unge og ældre ændrer sig. I årene 2023-25 fastholdes demografireguleringen på 2022-niveau, og ved næste års budgetlægning tages stilling til den nye befolkningsprognose for perioden 2023-2026 efter en ny økonomiaftale mellem regeringen og KL, hvor der forventes at blive tilført kommunerne ekstra midler til demografiregulering.

Budgetaftalen overholder KLs udmeldte rammer for hhv. drift og anlæg. Aftalen indebærer, at Esbjerg Kommune vælger et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for 2022. I budgettet fastholdes de nuværende skatteprocenter, så indkomstskatteprocenten forsat er på 25,8 og grundskyldspromillen

er på 25,29. Der tages forbehold for nye skatteskøn, som udmeldes til kommunerne efter aftalens indgåelse.

Tværgående forslag

Flere forskellige boligtyper

Et varieret udbud af gode boliger i hele Esbjerg Kommune er et centralt element i Vision 2025. I de seneste år er der afsat markante beløb til grundkapitalindsud til almene boliger, og forligspartierne ønsker at sætte endnu stærkere fokus på udviklingen af boligområdet i en forstærket boligpolitisk indsats. Derfor ønsker forligspartierne, at der udarbejdes en egentlig boligpolitik. Her rettes opmærksomheden mod boliger til alle, herunder også billige boliger og muligheder for at "bo på vandet". Samtidig har forligspartierne fastholdt det strategiske fokus på at sikre arealudvikling, som også bakker op om kommunens muligheder for at imødekomme behovet for boliger og erhvervsarealer. Byrådet reviderer kriterier for udmøntning af grundkapital i forhold til boligbehov i kommunen.

Klima

Med Budget 2021 traf byrådet en ambitiøs målsætning om, at Esbjerg Kommune skal være netto CO2 neutral i 2030. Indsatsen mod klimaforandringerne er en opgave, der skal løses i fællesskab. Forligspartierne finder det vigtigt, at vi i de kommende år får endnu mere fokus på at engagere alle borgere i Esbjerg Kommune, så vi er 116.000 mennesker, der arbejder mod det samme mål; CO2 neutralitet i 2030. Arbejdet med at sikre et bredt folkeligt engagement i klimaarbejdet forankres i Esbjerg Kommunes første klimaplan, der er under udarbejdelse.

I 2021 er der etableret forskellige erhvervmæssige partnerskaber, og grunden er lagt til endnu flere strategiske samarbejder med virksomhederne, bl.a. omkring en bedre udnyttelse af hinandens ressourcer. De store virksomheder er langt i arbejdet med klimaet. De kan se en nødvendighed i arbejdet, og de har både de faglige og økonomiske ressourcer til udviklingsarbejdet. Rigtig mange små og mellemstore virksomheder har også et ønske om en klimarigtig adfærd, men er ikke alle så langt i deres fokusering på klimaet. Det er forståeligt, og derfor sætter forligspartierne fokus på også at kunne understøtte de små og mellemstore virksomheder, så de får forbedret deres muligheder for at agere klimarigtigt. I den forbindelse lægger forligspartierne vægt på inddragelse af både virksomheder og borgere.

Ligeledes arbejdes der med en definition af, hvad der menes med bæredygtighed i kommunale byggeprojekter, så vi fremadrettet sikrer at disse understøtter målet om CO2 neutralitet i 2030.

Esbjerg har særdeles gode rammer for etablering af virksomheder, der kan udnytte den grønne strøm fra havvindmølleparkerne til produktion af bæredygtige brændsler mv. og levere overskudsenergi til Danmarks mest klimaambitiøse fjernvarmesystem. I 2021 har to virksomheder valgt Esbjerg som stedet, hvor de hver især vil opføre Europas største Power-to-X (PtX) anlæg til produktion af hhv. brint og grøn ammoniak. Med disse tiltag er Esbjergs position som Danmarks bæredygtige EnergiMetropol slået fast. Forligspartierne ønsker dog at skabe endnu større vækst indenfor produktion af fremtidens bæredygtige energiformer.

Flere studerende

Forligspartierne imødekommer ansøgning fra Education Esbjerg om tilskud på 3 mio. kr. til videre udvikling af fyrtårnsprojektet, der skal markere Esbjerg på landkortet i uddannelsesverdenen. Formålet med Education Esbjerg er at arbejde for flere studerende og uddannelsespladser i Esbjerg Kommune og således sikre en bæredygtig befolkningstilvækst. Fyrtårnsprojektet består dels af en vision om en ny uddannelsesfilosofi med udgangspunkt i Faglighed, Mesterlære, Trivsel og bæredygtige uddannelser, dels af udvikling af et bæredygtigt campusområde og en uddannelsesbygning på Esbjerg Strand, der i sig selv kan være et vartegn for Esbjerg. Med visionen skabes et koncept og en faglig profil, der matcher Esbjergs enestående position i spændingsfeltet mellem bæredygtighed, grøn energi, offshore branchen og sektorkobling. De 3 mio. kr. skal anvendes til at ansætte to nye medarbejdere og dække ind for øvrige udgifter til udvikling og drift. Udgifter relateret til uddannelsesbygningen finansieres særskilt.

Initiativer der styrker vækst og bosætning

Med afsæt i Vision 2025 har Esbjerg Kommune, Esbjerg Havn, Business Esbjerg og Education Esbjerg i fællesskab sat gang i en proces for at styrke udviklingen af Esbjerg by.

De fire aktører har en fælles interesse i at definere den ønskede retning for kommunens største by. Processen skal munde ud i en masterplan og en brandingstrategi, der i mange år frem skal være den fælles rettesnor for de prioriteringer, der påvirker byens udvikling.

Det indledende analysearbejde blev gennemført i marts 2021, og masterplan og brandingstrategi ventes vedtaget i første kvartal i 2022. Esbjerg Byråd har valgt en involverende proces, så alle relevante aktører inddrages og kan påvirke beslutningerne. Esbjerg skal i erhvervssammenhænge

være kendt som bæredygtigt EnergiMetropol, men dette brand suppleres fremover med en ny stærk fortælling om Esbjerg by som et attraktivt sted at leve og flytte til. Siden 1985 har der ikke været befolkningsvækst i Esbjerg by, og det er nødvendigt for at leve op til vores ambitioner om at skabe en ung, dynamisk by med stor tilflytning, byliv, studiemiljø og vækst.

Rengøring

Ved sidste års budgetlægning blev der afsat ekstra midler til rengøring primært på skoler og i dagtilbud i 2021 og 2022. Der blev af afsat en pulje på 3 mio. kr. i 2022 og forligspartierne er enige om at øge denne pulje med 2 mio. kr. og er enige om at afvente nye retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen inden der tages stilling til det fremtidige rengøringsniveau i kommunen.

Anlæg og intelligente investeringer

Forligspartierne er enige om at afsætte i alt 5 mio. kr. til flytning af Esbjerg Ensemble til Tobakkens lokaler. Til gengæld reduceres driftstilskuddet som følge af sparet husleje. Finansiering af de 5 mio. kr. sker via ledig låneramme til intelligente investeringer.

Den resterende ledige låneramme til intelligente investeringer reserveres til senere, og direktionen får til opgave at være opmærksom på relevante investeringer.

Forligspartierne er opmærksomme på de stigende priser på anlægsarbejder og byggemateriale. Derfor er der i forliget indarbejdet forskydninger af navngivne anlægsprojekter for 58,2 mio. kr. fra 2022 til efterfølgende år. Der er enighed om, at beslutningen kan revurderes ved budgetrevisioner i 2022 hvis det bliver muligt og markedet har stabiliseret sig. Dertil er der budgetlagt med en generel anlægsskydning fra 2022 til senere år for 48,7 mio. kr. for at overholde anlægsrammen udmeldt fra KL.

Som en del af anlægsskydningerne er flyttet 1,3 mio. kr. til 2023 vedrørende projektudarbejdelse for et Trailcenter i Marbæk. Forligspartierne er enige om ikke at arbejde videre med planer for et Trailcenter, og i stedet afsættes midlerne til afklaring om anvendelse af Marbækgård, herunder fx hvordan stedet kan hjælpe med at løse udfordringerne i kapaciteten på dagtilbudsområdet via etablering af natur- og skovbørnehaver.

Børn og Familie

Familieområdet har i de seneste år oplevet stigende udgifter. Flere indsatser er sat i gang for at løse udfordringerne, og både forvaltningen og det politiske niveau følger den økonomiske udvikling på området tæt. I 2021 forventes et væsentligt merforbrug, og det ser ud til, at det store pres på udgifterne fortsætter i den kommende budgetperiode. I sidste års budgetaftale fik familieområdet tilført 8,4 mio. kr. i 2021 og 2022, og i år er forligspartierne enige om at afsætte 8 mio. kr. om året i budgetperioden. Ved næste års budgetlægning genovervejes udgiftsniveauet i forventning om, at der afsættes statslige midler ved næste års økonomiaftale mellem Regeringen og KL.

Der afsættes 700.000 kr. i 2022 til at forankre projektet "Fremskudt funktion", der er et forebyggelsesprojekt mellem Psykiatrien i Region Syddanmark og de syddanske kommuner, som skal sikre, at børn og unge i mistrivsel får den rette hjælp i nærmiljøet. Projektet udløber ved udgangen af 2021 og forudsættes i løbet af 2022 at blive implementeret og forankret i den primære drift med ledelsesmæssigt fokus i forhold til erfaringer fra projektet. Desuden afsættes midler til 1 årsværk til reduktion af ventetiden til forebyggende indsats ved Psykiatriteamet.

Der afsættes midler til, at Esbjerg Kommune fortsat kan have to erhvervsplaymakere ansat i 2022. Frem mod næste års budgetlægning bliver effekten af erhvervsplaymakernes indsats evalueret.

Forliget indeholder midler til at fastholde læringsmetoden LEAPS på Kvaglundskolen Signatur. Formålet er at bakke op om lokalsamfundets skole og dermed sidestille Kvaglundskolen med andre skoler i området.

Den statslige pulje til "Løft til folkeskolen" på 15,9 mio. kr. udbetales fra 2022 til kommunen via bloktilskuddet. Forligspartierne er enige om at midlerne tilføres skoleområdet.

Der gennemføres en toårig periode med prøvehandling til øget brug af skovbørnehavetilbud. Børn & Familieudvalget arbejder med den konkrete udmøntning og beskrivelse af model for natur- og skovbørnehaver, herunder evt. Marbækgård.

På dagtilbudsområdet i Bramming etableres 24 0-2 års pladser i Hunderup som et midlertidigt tilbud i 2022-24. I 2025 etableres en permanent løsning ved ombygning af Regnbuen og ombygning af dagaktivitetscenter til daginstitution.

Børn & Familieudvalget sørger for, at der gennemføres en evaluering af ressourcer i Pædagogisk Enhed, herunder om ressourcerne kan anvendes mere praksisrettet og decentralt.

Social og Arbejdsmarked

Også området for voksen handicap har i de senere år oplevet stigende udgifter. Det er meget vanskeligt at forudsige udgifterne, da forbruget afhænger af mange ukendte faktorer, og samtidig er det usikkert at forsøge at se frem i en længere periode. Budgettet for området er flere gange blevet tilpasset, og der er også blevet tilført flere penge i budgetterne. I 2021 og 2022 har voksen handicap fået tilført 12,2 mio. kr.

Forligspartierne er enige om foreløbig at afsætte yderligere 12 mio. kr. om året i budgetperioden. Ved næste års budgetlægning genovervejes udgiftsniveauet i forventning om, at der afsættes statslige midler ved næste års økonomiaftale mellem Regeringen og KL.

Der afsættes en pulje på 4 mio. kr. til afbødning af konsekvenserne af forenkling af beskæftigelsesindsatsen for unge som følge af statens finansiering af Arne-pensionen.

Teknik og miljø

Der afsættes i alt 20 mio. kr. som en ekstraordinær pulje til cykelstier i 2022-25 med særlig fokus på medfinansiering af projekter med statstilskud. Forligspartierne understreger, at det er vigtigt at have øje for den samlede trafikplan.

Forligspartierne afsætter 6 mio. kr. som en pulje til evt. medfinansiering af et projekt om afhjælpning af vandmængder ved Kongeåen. Projektet omfatter jordfordeling, genslyngning, naturgenopretning og etablering af rekreative tiltag. Det er et samlet projekt på godt 100 mio. kr. og kommunen forventer at bidrage med sin andel på 6 mio. kr., hvis eksterne bidragsydere finansierer resten af projektet.

Samarbejdet med DN om biodiversitet videreføres med tiltaget Projekt Busk.

Der afsættes yderligere 5 mio. kr. til realisering af konkurrenceprojekt for Byparken i Esbjerg.

Forligspartierne er enige om at afsætte midler til forstærkning af Darum Tjæreborg Dige. Det er tale om et projekt for over 50 mio. kr., til hvor der søges midler hos Kystdirektoratet. Det forudsættes at der opnås statstilskud til projektet.

Sundhed og omsorg

Der afsættes midler til etablering af sygeplejeklinik i Kvaglund som en prøvehandling. Sundhed & Omsorgsudvalget konkretiserer forslag om etablering af sygeplejeklinikker i nærmiljøer til kommende års budgetlægning. Udvalget drøfter også navngivning af plejehjem/plejecentre.

Til miljøscreening m.v. og udarbejdelse af lokalplan vedrørende Helhedsplan Strandby afsættes 1 mio. kr. Desuden afsættes tilskud til Rådgivnings- og Aktivitetscenter for yngre demente for i alt 3,5 mio. kr. i budgetperioden.

Fra 2022 bliver den statslige pulje på 10 mio. kr. årligt til at støtte op om en værdig ældrepleje gennem bedre bemanning udbetalt til kommunen via bloktilskuddet. Forligspartierne er enige om at midlerne tilføres ældreområdet.

Kultur og fritid

I løbet af 2022 udarbejder Kultur & Fritidsudvalget en analyse af klubtilbud for specialklasser og udarbejder et forslag til indsats til den kommende budgetlægning.

Forligspartierne er enige om at give et anlægstilskud til etablering af Ribe Aktivitets- og historiepark og afsætte midler til Skaterbane i Bramming.

Der afsættes midler i to år som tilskud til Ribe Vikingecenter til 2 koordinatorstillinger. Derefter forventes centret selv at kunne håndtere frivilligkoordinering.

Der afsættes midler til etablering og drift af et Seniorhus på seminariehuset i Ribe. Forligspartierne har afsat midlerne, men der er ikke taget stilling til antallet af lokaler og hvor i seminariehuset.

Forligspartierne er enige om, at Kultur & Fritidsudvalget skal arbejde med udvikling af en model for et Parasporråd.

Temaer i fremtidens budgetlægning

8-årig investeringsoversigt

Som bilag til budgetaftalen er der vedlagt en otteårig investeringsoversigt. Formålet er at øge fokus på de langsigtede anlægsinvesteringer, der er nødvendige for at kunne realisere byrådets visioner om at øge bosætningen i kommunen.

Investeringsoversigten er udtryk for et politisk signal om hvilke investeringer, der forventes at blive prioriteret i årene efter den nuværende budgetperiode fra 2022-2025.

Samlet set forventes det, at Esbjerg Kommune vil operere med et årligt nettoanlægsniveau på ca. 170 mio. kr. (opgjort ekskl. køb og salg af jord). Heraf forventes 45 mio. kr. anvendt til driftslignende anlæg, og resten forventes prioriteret til byggeprojekter på følgende hovedområder:

- Reservation af anlægstilskud vedrørende "Havets Giganter" (Fiskeri- og Søfartsmuseet) (50 mio. kr. i 2026).
- Vedligeholdelse af veje (Fastholdelse af kapitalapparat) (10 mio. kr. /år)
- Ramme til folkeskolen - masterplan, indeklima og IT (45 mio. kr. /år)
- Ramme til dagtilbud – masterplan (15 mio. kr. /år)
- Ramme til Omsorg & Pleje – udbygning af fx plejehjem (10 mio. kr. / år)
- Anlægspulje – ikke prioriteret (45 mio. kr. / år)

Finansiell reserve

Der afsættes en finansiell reserve til at dække udgiftspresset på området for voksen handicap og familieområdet og til finansiering af de fire konkrete indsatser: pulje vedr. Arne-pensionen, Helhedsplan Strandby, Fyrtårnsprojektet og øget rengøring.

Esbjerg, den 16. september 2021.

Venstre
v/ Jesper Frost Rasmussen

Socialdemokratiet
v/ Jørgen Ahlquist

Dansk Folkeparti
v/ Olfert Krog

Socialistisk Folkeparti
v/ Diana Mose Olsen

Borgerlisten
v/ Henrik Vallø

Det Konservative Folkeparti
v/ May-Britt Andrea Andersen

Radikale Venstre
v/ Anne Marie Geisler Andersen

Enhedslisten
v/ Sarah Nørri

Esbjerglisten
v/ Hans K. Sønderby